

Voorstel voor tools die mensen helpen bij het organiseren van bezoek/visite met als doel het tegengaan van coronabesmettingen in de huiselijke kring

Quickscan

Auteurs:

(10)(2e) BIT EZK)
(10)(2e) DPC-gedragsteam)
(10)(2e) BIT EZK)
(10)(2e) (DPC-gedragsteam)
(10)(2e) BIT EZK)

Gedragstrategie

Een veelvoud van gedragsfactoren speelt een rol als het gaat om het volgen van de coronaregels. Dit vraagt om aangrijpen op verschillende punten. Op de korte termijn stellen wij voor om allereerst een website met informatie en tools te ontwikkelen. Door beter het belang van de regels en de achterliggende logica uit te leggen wordt de intrinsieke motivatie verhoogd om zich aan de regels te houden. In combinatie met concrete tools en tips wordt de inertia verminderd en de self-efficacy verhoogd om ook in de thuisomgeving de gedragsmaatregelen na te leven. Door het bieden van concrete handreikingen, voorzieningen en suggesties maken we het omgaan met moeilijke momenten (emoties, aanspreken op fout gedrag, begroeten en afscheid nemen) makkelijker.

Als tweede interventie voor de korte termijn kan worden overwogen om een sticker voor op de voordeur te ontwikkelen die uitdraagt dat je het belangrijk vindt dat in jouw huis de coronagedragsregels worden nageleefd. Je maakt de norm zichtbaar, maar op een vriendelijke manier. Hoe meer mensen een sticker op de voordeur plakken, hoe steviger de sociale norm wordt neergezet. Hiernaast biedt je mensen een steun in de rug en een manier om hun eigen norm zichtbaar te maken, aangezien ze met de sticker op een vriendelijk manier duidelijk kunnen aangeven wat ze van hun bezoek verwachten. De sticker verhoogt hiermee de self-efficacy en vermindert de inertia.

Voor de middellange termijn denken we aan een fysieke toolbox en corona-bezoekplanner app. Deze interventies haken aan op het punt van inertia. Hoe meer moeite het mensen kost om een bezoek zo te plannen en organiseren dat de coronagedragsregels in kaart worden gehouden, hoe groter de kans is dat ze de regels gaan negeren. Met een fysieke toolbox geef je mensen concrete tools om hun huis in te richten met inachtneming van de coronagedragsregels. De corona-bezoekplanner app richt zich op het vragen van aandacht voor de coronagedragsregels in de planfase.

Interventies

We hebben getracht de interventies simpel en aantrekkelijk te houden. Dit geeft de grootste kans op succes. Hiernaast hebben we gelet op de balans tussen veiligheid en gezelligheid. Wanneer we te veel vragen van mensen kan dit tot averechtse reacties en onwenselijke situaties leiden. Sommige mensen zullen dan maar niemand meer uitnodigen, met als consequentie een toename van sociaal isolement. Andere mensen denken 'het zal allemaal wel', met als consequentie dat alle regels worden genegeerd. Tot slot is het belangrijk om te voorkomen dat de regels betuttelend overkomen. We hebben de interventies ingedeeld in twee groepen: op korte termijn te realiseren (≤ 1 maand) en op de middellange termijn te realiseren (circa 2 maanden).

Korte termijn

Interventie 1) Website lanceren met informatie en tools

De website kent drie elementen:

1) Waarom maatregelen voor sociale ontmoetingen in huiselijke kring?

- 2) Hoe sociale ontmoetingen te organiseren in huiselijke kring met in achtname van de coronagedragsregels?
- 3) Toolkit voor organiseren van sociale ontmoetingen in huiselijke kring met in achtname van de coronagedragsregels (zie interventies op middellange termijn)

1) Waarom maatregelen voor sociale ontmoetingen in huiselijke kring?

- Risicobewustzijn vergroten en handelingsperspectief bieden: Duidelijk uitleggen wat het probleem is, het probleem concreet en dichtbij maken, en tegelijkertijd concrete tips geven hoe het kan worden voorkomen. Duidelijk maken aan mensen dat hun individuele inspanning om ontmoetingen in huiselijke kring volgens de voorgestelde richtlijnen te doen loont/ van meerwaarde is.
- Er is veel onduidelijkheid over de regels, ze lijken soms ook tegenstrijdig. Onduidelijkheid kan worden weggenomen door een Q&A op de website, met simpele uitleg waarom de regels zijn zoals ze zijn. Bijvoorbeeld uitleggen verschil tussen vluchtig contact bij sporten en langdurig contact bij bezoek ontvangen.

Vorm: introductietekst website met informatie voor burgers over het organiseren van sociale ontmoetingen in huiselijke kring, inclusief Q&A.

Voorbeeld van hoe deze interventie vorm gegeven kan worden

Gezellig en veilig

We zijn allemaal klaar met corona, alleen corona is nog niet klaar met ons. Ook al is het lastig, het is belangrijk dat we ons aan de maatregelen blijven houden. Ook als we thuis bezoek ontvangen.

Het bezoeken van familie, het onderhouden van vriendschappen en een kopje koffiedrinken bij de burens vormen een belangrijk onderdeel van ons leven. Ook in tijden van corona. Willen we elkaar kunnen blijven bezoeken dan is het belangrijk om het aantal besmettingen onder controle te houden.

Veel besmettingen ontstaan op dit moment in de thuissituatie

Ongeveer de helft van de besmettingen vindt plaats via huisgenoten (gezinsleden, partner). Dat is bijna niet te voorkomen. Wat wel te voorkomen is, zijn besmettingen die daarna veel voorkomen namelijk via familie (geen huisgenoten) of kennissen en vrienden. Samen goed voor ruim 20% van de besmettingen. [N.B. Dit beeld kan veranderen in de tijd. Bron: RIVM epidemiologisch rapport 25 augustus 2020 <https://www.rivm.nl/documenten/wekelijks-update-epidemiologische-situatie-covid-19-in-nederland>].

Wat kun je doen om besmetting te voorkomen wanneer je op bezoek gaat bij familie, vrienden, kennissen of burens?

- Blijf thuis als je klachten hebt (koorts, hoesten, niezen, verkoudheid, benauwdheid, plotseling verlies van smaak of reuk) en laat je testen. Ga in dat geval niet op bezoek
- Houd tijdens het bezoek altijd 1,5 meter afstand van mensen die ouder zijn dan 12 jaar en geen huisgenoot zijn
- Was je handen als gast als je binnenkomt
- Was je handen voor het eten en na toiletbezoek

Wat kun je doen om besmetting te voorkomen wanneer familie, vrienden, kennissen of burens bij jou op bezoek komen?

Als je klachten hebt (koorts, hoesten, niezen, verkoudheid, benauwdheid, plotseling verlies van smaak of reuk) laat jezelf testen en ontvang ook geen gasten

- Houd tijdens het bezoek altijd 1,5 meter afstand van mensen die ouder zijn dan 12 jaar en geen huisgenoot zijn
- Vraag je gasten om hun handen te wassen bij binnenkomst
- Was zelf je handen voor het eten en na toiletbezoek

Voorbeeld hoe Q&A vragen er uit zouden kunnen zien.

Q: Waarom mag je wel sporten met elkaar binnen 1,5 meter maar moet je thuis wel afstand houden?

A: Bij contact- en teamsporten mag alleen tijdens een wedstrijd of training de 1,5 meter worden losgelaten. Bij teamsporten is het contact met personen binnen 1,5 meter meestal maar kort en niet met iedereen en is de kans op besmetting daarom minder groot. Tijdens pauzes, in de kleedkamers en bij sporten waar je langere tijd op dezelfde plek staat, zoals in de sportschool, moet de 1,5 meter afstand wel worden bewaard.

Q: Is de kans om binnen besmet te raken met het coronavirus groter dan wanneer je buiten bent? Of maakt dat niet uit?

A: Dat is (nog) niet aangetoond. Zowel binnen als buiten is het belangrijk om je goed aan de adviezen te houden, zoals het houden van 1,5 meter afstand, om de kans op besmetting te verkleinen.

Q: Hoeveel bezoekers mag je ontvangen?

A: Je mag maximaal 6 bezoekers ontvangen, kinderen onder de 12 jaar hoeft je niet te mee te tellen voor dit maximum. Het is belangrijk dat je bezoekers die geen huisgenoten van elkaar zijn 1,5 meter afstand kunnen houden. Dus in geval van een kleine woonkamer kan het beter zijn om minder bezoekers uit te nodigen.

Q: Mag je met meer dan 6 bezoekers in je tuin of op je balkon?

A: Nee, op dit moment geldt het maximum van 6 bezoekers voor thuis voor zowel binnen als buiten.

Q: Hoeveel kinderen mag je thuis uitnodigen buiten je gezin?

A: Daar zit geen maximum aan voor kinderen tot 12 jaar. Kinderen vanaf 12 jaar tellen wel mee in het maximum van 6 bezoekers.

Q: Waarom mogen kinderen wel in klassen op school naast elkaar zitten en moeten ze als ze op bezoek gaan wel afstand houden?

A: Net als op school hoeven kinderen tot 18 jaar onderling geen afstand van elkaar te houden, dus ook niet thuis. Kinderen vanaf 12 jaar moeten 1,5 meter afstand houden tot volwassenen, zowel op school als thuis, behalve als het gaat om huisgenoten zoals hun ouders.

Q: Waarom hoef je in het vliegtuig geen afstand te houden en in andere situaties wel?

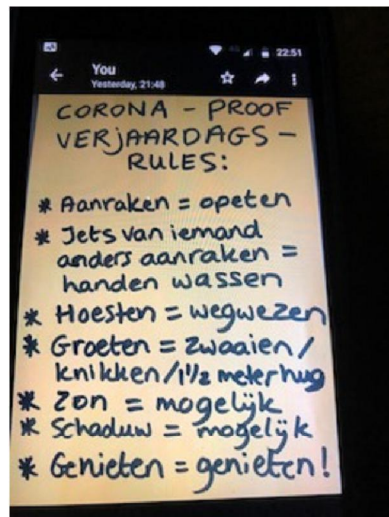
A: Ook in het vliegtuig geldt als uitgangspunt 1,5 meter afstand houden. Omdat dit niet altijd lukt is het dragen van een mondneuskapje in een vliegtuig verplicht, net als in het OV. Dit is een extra voorzorgsmaatregel waardoor de kans op besmetting kleiner is. Hiernaast is in een vliegtuig de luchtcirculatie veel beter dan thuis en wordt de lucht continu ververs.

2) Hoe sociale ontmoetingen te organiseren in huiselijke kring met in achtneming van de coronagedragsregels? Wat zijn de regels voor mijn situatie?

Het is belangrijk om hier te werken met verschillende scenario's. Via een aantal kliks wil je bij die informatie komen die voor jou relevant is. De buurman of een goede vriend die alleen langskomt voor een biertje, moet je niet met de informatie opscheppen die relevant is voor iemand die voor 6 gasten een bezoek plant. Verschillende doelgroepen en verschillende situaties vragen om verschillende informatie. Vanuit kwetsbare groepen is bijvoorbeeld bekend dat er veel vraag is naar praktische handvatten hoe sociale ontmoetingen thuis te organiseren. Op basis van je antwoorden krijg je voorbeelden te zien die aansluiten op jouw situatie.

Vorm: Informatie geven via website (zie voorbeeld hieronder) in de vorm van een beslisboom/keuzehulp met mogelijkheid om kernregels voor jouw situatie in een handig en overzichtelijk formaat uit te printen en op te hangen in huis. En mogelijkheden om zelf aan te vullen met regels voor jouw bezoek. Het is goed om de regels met veel beeld te communiceren, in een visual of infographic. Sociale inspiratie: Op de site laten we ook zien hoe anderen het aanpakken in hun huis (zie ook interventierichting 2. Sociale inspiratie: Laat zien wat voor mooie dingen er mogelijk zijn.). Voorbeelden: straks in huisstijl Rijksoverheid / campagne stijl AlleenSamen.¹

¹ Coronaproof willen we niet in de campagne gebruiken. Helemaal coronaproof wordt het immers nooit.



20cm x 20cm

Voorbeeld van hoe deze interventie vorm gegeven kan worden

Om je beter te kunnen adviseren stellen we eerst een aantal vragen.

- 1) Uit hoeveel mensen ouder dan 12 jaar bestaat je huishouden? [open antwoordveld]
- 2) Hoeveel bezoekers ouder dan 12 jaar wil je uitnodigen [schuif van 1 t/m 6]?
- 3) Uit hoeveel verschillende huishoudens komen de bezoekers ouder dan 12 jaar die je wilt uitnodigen [schuif van 1 t/m 6]?

[Indien het antwoord op de eerste twee vragen gezamenlijk tussen de 2 en 4 is (dus vanaf 1 bezoeker), krijg je de volgende praktische tips:

- Zorg dat iedereen uit verschillende huishoudens op minimaal 1,5 meter afstand zit of staat van elkaar.
- Vraag je bezoek om bij binnenkomst hun handen te wassen met water en zeep. Handen wassen voor het eten en na toiletbezoek doen de meeste mensen gelukkig al. Nieuw is handen wassen bij binnenkomst.
- Zorg dat iedereen zijn eigen glas voor drinken heeft.
- Serveer snacks in persoonlijke kommetjes of op persoonlijke schaaltes dit maakt het afstand houden makkelijker.
- Is je eetkamertafel te klein om iedereen op 1,5 meter te plaatsen, kies dan voor het bord op schoot.
- Zorg dat de ruimte waar jullie zitten goed geventileerd wordt. Je kan de lucht in de ruimte op een makkelijke manier verversen met buitenlucht door ramen op een kier te zetten. Is het bezoek weg zet dan je ramen en/of deuren voor 15 minuten geheel open om lekker door te luchten. Wil je meer weten over ventileren en luchten zie dit korte filmpje [link <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/ventilatie>].

[Indien het antwoord meer dan 4 is (en we dus niet meer in de categorie zitten buurman en buurvrouw komen even langs) krijg je de volgende vragen:]

Hieronder vind je enkele praktische stappen om je woonkamer in te richten zodat je je bezoek veiliger kan ontvangen.

Indien het antwoord op vraag 3 gelijk is aan het antwoord op vraag 2 is krijg je de volgende stap als eerste:

1) Wijs elke bezoeker een zitplaats toe die in alle richtingen anderhalve meter is verwijderd van een andere zitplaats.

Indien het antwoord op vraag 3 kleiner is dan het antwoord op vraag 2 is krijg je de volgende stap als eerste:

Je hebt aangegeven dat er mensen uit X verschillende huishoudens komen.

1) Mensen uit hetzelfde huishouden mogen naast elkaar zitten. Mensen uit verschillende huishoudens moeten 1,5 meter afstand houden van elkaar. Dit betekent dat je minimaal X groepjes van zitplekken moet maken die in alle richtingen op anderhalve meter afstand van elkaar zitten.

Beide groepen krijgen stap 2 en 3 te zien.

2) Verwijder stoelen die je niet gebruikt en blokkeer niet te gebruiken zitplekken op banken door hier iets op te leggen (bijvoorbeeld een dienblad met snacks).

Klik hier voor enkele voorbeeld inrichtingen. [Voorbeelden van een aantal veel voorkomende opstellingen met banken en stoelen waarop ook het verschil tussen gasten uit verschillende huishoudens en hetzelfde huishouden duidelijk wordt gemaakt] (Link met andere interventierichting 2: filmpjes / foto's van goede voorbeelden)

3) Lukt het niet om alle mensen op 1,5 meter een zitplaats aan te bieden en had je meer mensen willen uitnodigen? Tip: vier het vaker! Dit geeft je ook de kans om meer tijd met je gasten door te brengen

Verder is het belangrijk om de volgende adviezen te hanteren:

- Vraag je bezoek om bij binnenkomst hun handen te wassen met water en zeep. Handen wassen voor het eten en na het toiletbezoek doen de meeste mensen gelukkig al. Nieuw is handen wassen bij binnenkomst.
- Zorg dat iedereen zijn eigen glas voor drinken heeft. Tip: gebruik een afwasbare stift om de glazen te markeren.
- Serveer snacks in persoonlijke kommetjes of op persoonlijke schaaltes dit maakt het afstand houden makkelijker.
- Is je eetkamertafel te klein om iedereen op 1,5 meter te plaatsen, kies dan voor het bord op schoot.
- Zorg dat de ruimte waar jullie zitten goed geventileerd wordt. Je kan de lucht in de ruimte op een makkelijke manier verversen met buitenlucht door ramen op een kier te zetten. Is het bezoek weg zet dan je ramen en/of deuren voor 15 minuten geheel open om lekker door te luchten. Wil je meer weten over ventileren en luchten zie dit korte filmpje [link <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/ventilatie>].
- Maak na het bezoek handcontactpunten, zoals deurklinken, kranen etc. schoon.

3) Toolkit voor organiseren van sociale ontmoetingen in huiselijke kring met in achtname van de coronagedragsregels

Praktische handleiding met tips en tools.

Vorm: bijvoorbeeld online thematisch geordend checklist die je kunt aanvinken en/of uitprinten, inclusief voorbeeldzinnen die je voor de uitnodiging en check kunt gebruiken. Met een aantal materialen die mensen kunnen downloaden om zelf te gebruiken:

- Beeldmerk/logo dat aangeeft dat jij je in huis aan de regels houdt.
- Plaatjes, GIF's, emoji's die mensen kunnen gebruiken als ze via whatsapp of facebook afspraken maken.
- Posters die je kan downloaden, aanpassen en printen met serieuze en ludieke bezoekregels.
- Kaartjes/plaatjes die je kan sturen waarmee je op een vriendelijke manier kan laten weten dat je niet op bezoek komt of bezoek ontvangt omdat je klachten hebt of drukte wil vermijden. Eventueel link naar coronabezoek planner (interventie 4)
- Extra optie: bestelmogelijkheid voor stickers, polsbandjes en andere middelen (link met interventierichtingen 2 en 3)

Voorbeeld van hoe deze interventie vorm gegeven kan worden

Handhygiëne is heel belangrijk. Hier enkele praktische tips:

- 1) Zorg dat in het toilet en in de keuken zeep en een schone handdoek aanwezig is zodat mensen goed hun handen kunnen wassen.
- 2) Nodig het bezoek bij binnenkomst uit om de handen te wassen.
- 3) Iedereen wast zijn/ haar handen na toiletbezoek
- 4) Ieder wast zijn handen voor het eten en/of het opscheppen van eten.

Heldere verwachtingen over komen en afzeggen (dit kan ook in coronabezoek planner interventie 3).

De meeste mensen vinden het vervelend om op het laatste moment af te zeggen. Wanneer je klachten hebt (koorts, hoesten, niezen, verkoudheid, benauwdheid, plotseling verlies van smaak of reuk) moet je dit echter wel doen.

Je kan vervelende situaties voorkomen door duidelijk te communiceren in de uitnodiging wat je van je bezoek verwacht. Bijvoorbeeld:

- Heb je klachten kom niet op bezoek maar laat je testen.
- Op het laatste moment afmelden omdat je toch niet zeker bent van je zaak, is ok!
- Als je weer beter bent spreek ik graag weer met je af.

Afstand houden is lastig, gebruik hulpmiddelen

Wanneer het bezoek er is kan het soms best lastig zijn om de 1,5 meter afstand vol te houden. Toch is het belangrijk om dit te blijven doen. Los van de inrichting van je woonkamer kun je ook andere maatregelen nemen.

Bij 3-6 bezoekers kun je er ook voor kiezen om mensen in duo's onder te verdelen die elkaars coronabuddy zijn. Als coronabuddy moedig je iemand anders aan om het 1,5 meter afstand bewaren vol te houden. Als jouw buddy toch een keer te dichtbij een ander komt, mag je hem een opdracht geven of krijg je een drankje van hem. Het zal regelmatig voorkomen dat iemand een keer de fout

ingaat en geen 1,5 meter afstand houdt. Het is hierbij vooral belangrijk om ook na zo'n situatie weer de 1,5 meter afstand te bewaren.

Door je aan de basisregels te houden neemt de kans op besmetting af. 100% veiligheid valt niet garanderen. Wanneer je bezoek de corona melder heeft geïnstalleerd krijgen zij in ieder geval snel bericht mocht een van de aanwezigen kort daarna met corona besmet blijken te zijn. Daarnaast bestaan er apps die een signaal geven wanneer mensen te dicht bij elkaar komen.

Interventie 2) Sticker voordeur

Door de sticker op je voordeur te plakken draag je uit dat je het belangrijk vindt om je in huis aan de regels te houden: je maakt de norm zichtbaar, maar op een vriendelijke manier. Dit zorgt voor duidelijkheid bij de soms toch wat ongemakkelijke begroeting en kan het commitment van jezelf en de ander versterken om het goede gedrag vol te houden tijdens het bezoek.

Voorbeeld van hoe deze interventie vorm gegeven kan worden



De sticker spreekt voor zich, maar je zou er een begeleidend schrijven/flyer bij kunnen doen die meer uitleg geeft en verwijst naar een website. Dat verhoogt wel de kosten. Je zou in de sticker ook een QR code kunnen verwerken.

Middellange termijn

Interventie 3) Ontwikkeling fysieke toolbox sociale ontmoetingen in huiselijke kring in coronatijd

Ontwikkelen voor verschillende doelgroepen van een fysieke toolbox met allerlei producten die de mensen ondersteunt bij het organiseren van een ontmoeting in huiselijke kring.

Voorbeeld van hoe deze interventie vormgegeven kan worden:

- Poster met spelregels/gedragsregels (ludiek) om in de woonkamer op te hangen en/of mensen te prikkelen om de regels hiermee in hun eigen woorden op te schrijven en zelf regels voor hun eigen feest toe te voegen;
- Sticker die mensen vraagt bij binnenkomst handen te wassen;
- Stickers die je herinneren om vaker handen te wassen
- Sticker met handwasinstructie bij de WC;
- Afwasbare markeerstift om kommen en snacks voorafgaand aan het feestje per persoon te markeren; tags om aan je glas te hangen
- Slingers waarin anderhalve meter tot uiting komt;
- Een meetlint van 1,5 meter
- Een papieren tafelkleed met tafelschikking die rekening houdt met 1,5 meter afstand.
- Cirkels voor sta/zitplekken: hier kun je staan of zitten
- Bierviltjes/onderzetters met 1,5 meter lint aan elkaar
- Je kan ook denken aan een inlegkarton in een krat bier dat als poster met spelregels kan worden gebruikt of een sticker bij de coca cola.

Aanvullende interventie 4) Coronabezoek planner

Vanuit het idee dat veel ontmoetingen thuis starten met contact via whatsapp groepen of Instagram, zou je op dit moment al mensen willen herinneren aan het in acht nemen van de coronagedragsregels. Door hier een schil omheen te maken (zelfde principe als Tikkie) met een aparte app of webapplicatie kun je makkelijker een groepsafbeelding kiezen die de achtnemen van de coronagedragsregels boodschap uitstraalt of een plaatje toevoegen met de hoofdprincipes die jij hanteert voor mensen die jou bezoeken. Naam of terugkerende groepsafbeelding zodat deze zichtbaar blijft en niet naar beneden zakt. En/of de app geeft de suggesties om mensen uit te nodigen mee te denken over hoe het veilig te doen. Tips geven voor uitnodigingsteksten en wat te doen bij klachten.

Wat zijn de vervolgstappen?

Resultaten concepttest

In deze quickscan hebben we een aantal interventies geschetst gericht op het verminderen van coronabesmettingen tijdens sociale ontmoetingen in de huiselijke kring. De interventies website en sticker zijn middels een concepttest voorgelegd aan 18 mensen om een kwalitatieve indruk te krijgen van de waardering, beleving, beoogde impact en potentie. Aangezien de ontwikkeling van de fysieke toolbox en Coronabezoek planner niet voor de zeer korte termijn is voorzien zijn deze interventies nog niet aan een concepttest onderworpen.

Website met informatie en hulpmiddelen:

De website wordt het meest positief ontvangen.

- Door de compleetheid en diversiteit aan ideeën op de website is er voor iedereen wel iets interessants en/of aansprekends te vinden.
- Het duidelijke, complete overzicht van de coronamaatregelen die van toepassing zijn op thuisbezoek is efficiënt en voorziet in de behoeften.
- De tips en tricks geven een praktische invulling aan de coronamaatregelen en zijn inspirerend.
- De toon van de website raakt de juiste snaar, het bevat de juiste balans tussen informatie (tips, FAQ's, posters en handenwassen-sticker) en een knipoog (luchtige corona-proof verjaardagsrules, gifjes en emoji's).
- Vanwege de onbekendheid van de website en de inhoud ervan – de website is immers nieuw - is het actieve zoeken naar/ directe bezoek aan de website onwaarschijnlijk. Het voornaamste dat traffic naar de website zal genereren, is de vraag naar de coronamaatregelen (via een search engine): wat kan wel of niet bij thuisbezoek.

Sticker

De sticker wordt over het algemeen negatief beoordeeld.

- De relevantie om de sticker te gebruiken ontbreekt. Voor de (kleine) sociale kring die je thuis ontvangt is het niet nodig om nogmaals op de coronamaatregelen te wijzen. Het is meer gericht op vreemden en mensen buiten de sociale kring, die komen echter niet vaak op bezoek ten tijde van corona, omdat men de maatregelen al toepast.
- Gezien de lage relevantie is het opplakken van een sticker een vrij sterk statement/ zwaar middel. In die zin wordt het soms opgevat als een te grote bemoeienis vanuit de overheid. Er wordt meermaals benadrukt dat het plakken van de sticker echt een eigen keuze moet zijn (en dat de overheid het dus niet naar iedereen opstuurt).
- Tevens wordt de sticker voornamelijk gezien als hulpmiddel voor mensen die de coronamaatregelen al streng willen opvolgen; men merkt meteen op dat de sociale kring van die mensen dat dan ook al weet; ook zonder sticker. Bij doorvragen geeft men wel aan dat het mogelijk als reminder voor bezoek kan dienen.

Een concepttest is geen effectmeting. Of de website en sticker gaan bijdragen aan het verminderen van het aantal coronabesmettingen in de thuissituatie kunnen we op voorhand dan ook niet met zekerheid zeggen. De concepttest wijst er wel op dat de website in een behoefte lijkt te voorzien. Dit is belangrijk aangezien mensen de website actief zullen moeten gaan bezoeken om de informatie tot zich te nemen. Dit neemt niet weg dat er een brede communicatiestrategie nodig zal zijn om zoveel mogelijk bezoekers naar de website te loodsen. De sticker slaat minder aan en wordt als betuttelend

ervaren. Hierin schuilt een risico voor de potentiële effectiviteit van de interventie. Als mensen de sticker niet op de voordeur willen plakken, kan er ook geen werking vanuit gaan. Wellicht zal de sticker wel door een selecte groep besteld worden, wanneer deze via de website te verkrijgen is. De kans is groot dat dit vooral mensen zullen zijn die het graag goed willen doen, maar een reminder voor bezoek nodig hebben. Mogelijk vormt de sticker een aanknopingspunt voor deze groep om met hun burens het gesprek over dit onderwerp aan te gaan.

Prestesten

Het is wenselijk om tijdens de uitwerkingsfase ook ruimte in te bouwen voor pretesten. Bij de interventie 1 (Website met informatie en tools over het waarom, wat zijn de regels, en toolkit) en Interventie 2 (Sticker voordeur) hoeft dit niet veel extra tijd te kosten. Door hier twee dagen voor in te ruimen kan al een goede indruk worden gekregen of de uitleg helder is, of mensen de regels en tips die we ze geven begrijpen en zelf denken te kunnen toepassen, de juiste toon tussen informatief en ludiek weet te vinden en of de toolkit en sticker bij hun behoeften aansluit. De sticker zou ook gefaseerd uitgerold kunnen worden, zodat de effectiviteit eerst in kaart kan worden gebracht voordat deze interventie grootschalig wordt uitgerold.

Voor de interventie fysieke toolbox sociale ontmoetingen in huiselijke kring in coronatijd en aanvullende interventies gericht op het bespreekbaar maken van moeilijke momenten als het gaat om de 1,5 meter afstand houden (zoals de corona buddy) adviseren wij om uitgebreider gedragsonderzoek te doen om beter grip te krijgen op welke concrete interventies hier een goede kans van slagen hebben. Bij deze interventies is het risico dat ze als betuttelend en/of verspilling van overheidsgeld worden gezien groter.

Wij zien de volgende voor- en nadelen van de voorgestelde interventies. Door middel van een pretest kan een beter beeld gevormd worden in hoeverre deze inschattingen kloppen en hoe mogelijke nadelen of risico's verkleind kunnen worden.

Interventie 1: Website met informatie en tools

Voordelen:

- Snel te ontwikkelen
- Je kunt hier veel verschillende soorten informatie en tools op beschikbaar stellen
- Geen risico op kritiek fysieke verspilling

Nadelen:

- Risico dat website weinig bezocht wordt, ook voor welwillenden kan stap naar daadwerkelijk naar site gaan en tools downloaden/printen (te) groot zijn
- Naast de interventie is er extra inspanning en budget nodig om de website te promoten

Interventie 2: Sticker voordeur

Voordelen:

- Snel te ontwikkelen
- Je komt met de interventie op de plek waar het gedrag plaats vindt. Daardoor gaan mensen het eerder gebruiken en is de kans op effectiviteit potentieel groter.
- Groot bereik

Nadelen:

- Mogelijke kritiek op fysieke verspilling door mensen die hier niet op zitten te wachten (afhankelijk van manier van distributie)
- Kostbaar (afhankelijk van manier van distributie en oplage)

Interventie 3: Fysieke toolbox*Voordelen:*

- Je komt met de interventie op de plek waar het gedrag plaats vindt. Daardoor gaan mensen het eerder gebruiken en is kans op effectiviteit potentieel groter.

Nadelen:

- Qua uitvoering is deze het meest uitdagend. Kost meer tijd en is het meest kostbaar als je een groot bereik wilt.
- Distributie nog onduidelijk
- Mogelijk kritiek op fysieke verspilling door mensen die hier niet op zitten te wachten (afhankelijk van manier van distributie)

Interventie 4: Coronabezoek planner*Voordelen:*

- Je kan mensen vroeg in het proces mensen proberen in de juiste mindset te krijgen.
- Je komt met de interventie op de plek waar het gedrag plaats vindt (online afspraak maken).
- Geen risico op kritiek verspilling

Nadelen :

- Minder zekerheid of dit aansluit bij de doelgroep tone of voice, platforms (WhatsApp of instagram etc.)
- Mensen moeten de app wel gaan installeren
- Uitvoerbaarheid, kosten en doorlooptijd nog niet helder

Vervolgstappen op hoofdlijnen

Voor de korte termijn interventies hebben we de vervolgstappen op hoofdlijnen uitgewerkt.

Interventie 1: Website met informatie en tools over het waarom, wat zijn de regels, en toolkit

1. Bouwen van de website: opstellen van lijst met functionaliteiten (plaatsen van informatie, optie op content te downloaden, en opdracht geven aan partij die de website kan bouwen. Twee opties:
 - a. Pagina op Rijksoverheid.nl:
Doorlooptijd: 2 – 3 weken
Kosten: ca. (10)(2b) (ontwikkeling copy en toolkitmiddelen)
Voordelen: snel, goed vindbaar, voldoet aan alle eisen

Nadelen: meer statisch en sober

- b. Aparte website via Platform Rijksoverheid online

Doorlooptijd: 5 weken

Kosten: ca. (10)(2b) (strategie, design, functionaliteiten, copy en toolkitmiddelen)

Voordelen: meer mogelijk, visueel aantrekkelijker, voldoet aan alle eisen

Nadelen: duurt langer, slecht vindbaar, toegankelijkheidstest nodig

Benodigde expertise: communicatie

2. Verder door ontwikkelen van informatieve content en downloadable content.

Doorlooptijd: 2 weken parallel aan stap 1 bouwen van de website

Benodigde expertise: communicatie, epidemiologische kennis en gedragkennis

3. Pretesten van informatieve content en downloadable content.

Doorlooptijd: 1 week parallel aan stap 1 bouwen van de website

Benodigde expertise: communicatie en gedragkennis

4. Inrichten van monitoring.

Doorlooptijd: 1 week, parallel aan stap 1 bouwen van de website

Benodigde expertise: epidemiologische kennis en gedragkennis

5. Aandacht genereren voor de website, middels aansluiting op campagne, persconferentie, sociale media.

Doorlooptijd: continue vanaf lancering website

Benodigde expertise: communicatie

Interventie 2: Sticker voordeur

1. Opdrachtgeven aan vormgever (binnen raamovereenkomst).

Doorlooptijd: 2 dagen

Benodigde expertise: communicatie

2. Verder door ontwikkelen van vormgeving.

Doorlooptijd: 2 dagen

Benodigde expertise: communicatie en gedragkennis

3. Pretesten van sticker.

Doorlooptijd: 1 dag

Benodigde expertise: communicatie en gedragkennis

4. Opdrachtgeven aan drukker (binnen raamovereenkomst) en drukken zelf.

Kosten: (10)(2b) per sticker

Doorlooptijd: 2 dagen

Benodigde expertise: communicatie

5. Distributie op korte termijn via website.

Kosten: (10)(2b) voor drukken en verzenden van (10)(2b) stickers

Doorlooptijd: continu vanaf lancering website

Benodigde expertise: communicatie

6. Distributie op middellange termijn via netwerk van partners.

Kosten: Afhankelijk van aantal dat verspreid wordt

Doorlooptijd: 2-3 weken om contacten te leggen, 2 dagen om bij te drukken, 2 dagen om te verspreiden onder netwerk, daarna continue beschikbaar

Benodigde expertise: communicatie, goede contacten met retail, gemeenten en bibliotheken

7. Aandacht genereren voor de sticker, middels aansluiting op campagne, persconferentie, sociale media.

Doorlooptijd: continue vanaf lancering website

Benodigde expertise: communicatie